

Lieta C-299/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 11. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Tribunale ordinario di Torino (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 9. marts

Prasītāja:

Techbau SpA

Atbildētāja:

Azienda Sanitaria Locale AL

Pamatlietas priekšmets

Prasība, ko kāda sabiedrība cēlusi pret vietējo veselības aizsardzības pārvaldības iestādi (valsts iestāde), lai saņemtu maksājamo nokavējuma procentu samaksu pēc likmes, kas paredzēta valsts tiesiskajā regulējumā maksājumu kavējumu komercdarījumos jomā (Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002 vai, pakārtoti, Iepirkumu kodekss, kas bija spēkā *ratione temporis*), – regulējumā, ko minētā valsts iestāde uzskata par konkrētajā gadījumā nepiemērojamu, jo līgums ar aplūkojamo sabiedrību esot publisks būvdarbu līgums.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Saskaņā ar LESD 267. pantu iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, ka Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002, it īpaši tā 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, iespējams, nav saderīgs ar Direktīvu 2000/35/EK, it īpaši tās 2. panta 1. punktu, jo minētais dekrēts izslēdzot no savas piemērošanas jomas publisks būvdarbu līgumu Direktīvas 93/37/EEK izpratnē.

Prejudiciālais jautājums

Eiropas Savienības Tiesa tiek lūgta atbildēt: Vai Direktīvas 2000/35/EK 2. panta 1. punktam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā 2002. gada 9. oktobra Leģislatīvā dekrēta Nr. 231 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kas no “komercdarījuma” jēdziena – ko saprot kā darījumus, kuri “tikai vai galvenokārt izraisa preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību” – un tādad no savas piemērošanas jomas izslēdz uzņēmuma līgumu, gan publisku, gan privātu, un, konkrēti, publiskus būvdarbu līgumus Direktīvas 93/37/EEK izpratnē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/35/EK (2000. gada 29. jūnijs) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos; it īpaši: 2. pants.

Padomes Direktīva 93/37/EEK (1993. gada 14. jūnijs) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu piešķiršanas procedūras; it īpaši: 1. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/7/ES (2011. gada 16. februāris) par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos; it īpaši: 11. apsvērumš.

Atbilstošās valsts tiesību normas

2002. gada 9. oktobra *decreto Legislativo n. 231 – Attuazione della direttiva 2000/35/CE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 231 par Direktīvas 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos īstenošanu); it īpaši: 1. un 2. pants.

2012. gada 9. novembra *decreto legislativo n. 192 – Modifiche al decreto legislativo 9 ottobre 2002, n. 231, per l'integrale recepimento della direttiva 2011/7/UE relativa alla lotta contro i ritardi di pagamento nelle transazioni commerciali, a norma dell'articolo 10, comma 1, della legge 11 novembre 2011, n. 180* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 192 par grozījumiem 2002. gada 9. oktobra Leģislatīvajā dekrētā Nr. 231 par Direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos atbilstoši 10. panta pirmajai daļai 2011. gada 11. novembra Likumā Nr. 180 pilnīgu transponēšanu); it īpaši: 1. pants.

2006. gada 12. aprīļa *decreto legislativo n. 163 – Codice dei contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture in attuazione delle direttive 2004/17/CE e 2004/18/CE* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 163 par būvdarbu, pakalpojumu un piegāžu publiskā iepirkuma kodeksa izveidi, piemērojot Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK).

2014. gada 30. oktobra *legge n. 161 – Disposizioni per l'adempimento degli obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia all'Unione europea – Legge europea 2013-bis* (Likums Nr. 161 par tiesību normām to pienākumu izpildei, kuri izriet no Itālijas dalības Eiropas Savienībā – 2013. gada Eiropas likums *bis*); it īpaši: 24. pants.

Īss faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2010. gada 29. aprīlī starp *Azienda Sanitaria Locale di Alessandria* (Aleksandrijas vietējā veselības aizsardzības pārvaldības iestāde; turpmāk tekstā – “ASL”) un *Techbau S.p.A.* (turpmāk tekstā – “*Techbau*”) tika noslēgts iepirkuma līgums par kopējo atlīdzības summu 7 487 719,49 EUR. Līguma priekšmets ir, izmantojot saliekamu moduļu sistēmu, piegādāt un uzstādīt ekspluatācijai gatavu operāciju bloku slimnīcai *Ospedale Santo Spirito di Casale Monferrato*. Saskaņā ar īpašo iepirkuma specifikāciju uzņēmuma sniedzamais pakalpojums ir šāds: piegādāt no sešām operāciju zālēm sastāvošu operāciju bloku, uzbūvēt nesošo struktūru, sagatavot projektu uz iepirkuma specifikācijā prasīto tehnisko specifikāciju pamata, kā arī veikt visus piegādei nepieciešamos un funkcionālos civilās būvniecības darbus un ierīkot inženiersistēmas.
- 2 ASL samaksāja līgumā paredzēto atlīdzību, taču ar nopietniem kavējumiem salīdzinājumā ar iepirkuma īpašajā specifikācijā noteiktajiem termiņiem. *Techbau* aprēķināja, pēc tās uzskata, maksājamos nokavējuma procentus 197 008,65 EUR apmērā un cēla tiesā prasību par šīs summas samaksu.
- 3 *Techbau* prasa piespriest ASL samaksāt nokavējuma procentus atbilstoši Legīslatīvajā dekrētā Nr. 231/2002 paredzētajai likmei, kas aprēķināti iepriekš minētās summas apmērā, un, pakārtoti, saskaņā ar Iepirkumu kodeksu, kas bija spēkā *ratione temporis* (proti, Legīslatīvo dekrētu Nr. 163/2006), summu 93 452,31 EUR apmērā.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 4 ASL apgalvo, ka līgums ar *Techbau* ir publisks būvdarbu līgums un tāpēc neietilpstot Legīslatīvajā dekrēta Nr. 231/2002 piemērošanas jomā.
- 5 Savukārt *Techbau* apgalvo, ka saskaņā ar prevalences kritēriju (norunātā atlīdzība ir attiecināma par 73 % uz piegādēm un par 27 % uz pakalpojumiem) publiskais līgums kopumā esot kvalificējams kā piegādes un pakalpojumu līgums, tāpēc Legīslatīvais dekrēts Nr. 231/2002 esot skaidri piemērojams.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 6 Iesniedzējtiesa konstatē, ka ASL nav konkrēti apstrīdējusi *Techbau* apgalvotos maksājumu kavējumus.

- 7 Kas attiecas uz pušu noslēgtā līguma būtību, iesniedzējtiesas skatījumā runa ir par publisku būvdarbu līgumu, un šajā ziņā tā atgādina par konsolidētu valsts administratīvo judikatūru, atbilstoši kurai līgums ir uzņēmuma vai publisks būvdarbu līgums, ja līguma faktiskais un prevalējošais priekšmets ir vienota darba (*opus unicum*) veikšana, un izejvielu piegāde ir vienkāršs elements būves īstenošanas kontekstā.
- 8 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka, pamatojoties uz līgumam pievienotās iepirkuma īpašās specifikācijas analīzi, ASL ir prasījusi būtiskus un īpašus būves grozījumus, kas esot skaidra pazīme, ka tas ir uzņēmuma (vai būvdarbu) līgums.
- 9 Tāpēc Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002 esot piemērojams aplūkojamajam līgumam.
- 10 Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002 redakcijā, kas bija spēkā faktu norises laikā, transponē Itālijas tiesiskajā regulējumā Direktīvu 2000/35/EK.
- 11 Strīds attiecas uz minētā dekrēta piemērošanas jomas ierobežošanu konkrēti attiecībā uz līguma priekšmetu.
- 12 Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 piemērošanas joma attiecas uz “ikvienu maksājumu, kas veikts kā atlīdzība komercdarījumā” (1. panta 1. punkts), kur ar “komercdarījumiem” saprot “līgumus ar jebkādu nosaukumu starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kuri tikai vai galvenokārt izraisa preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību” (2. panta 1. punkta a) apakšpunkts).
- 13 Iesniedzējtiesa min dažādas valsts iestāžu nostājas (*Autorità garante per i Lavori pubblici* (Publisko darbu uzraudzības iestāde), *Autorità Nazionale Anti Corruzione* (Valsts pretkorupcijas iestāde), judikatūra), atbilstoši kurām Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002 neesot piemērojams uzņēmuma līgumam (gan publiskam, gan privātam), tomēr norāda, ka nepiekrīt tām.
- 14 Pēc iesniedzējtiesas domām, šī tēze ir neapmierinoša, jo, lai ierobežotu Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 piemērošanas jomu, jēdziena “preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana” nozīmi varētu secināt tikai no valsts tiesību normas un neievērojot to, ka Leģislatīvais dekrēts Nr. 231/2002, tā kā tā uzdevums ir transponēt Itālijas tiesiskajā regulējumā Direktīvu 2000/35/EK, ir jāinterpretē atbilstoši nozīmei, ko vārdkopa “preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana” iegūst Savienības tiesiskajā regulējumā.
- 15 Šajā nolūkā iesniedzējtiesa analizē Direktīvu 2000/35/EK un apgalvo, ka, lai noteiktu, vai jēdzienā “pakalpojumu sniegšana” ietilpst vai neietilpst uzņēmuma līgums, šis jēdziens ir jāinterpretē autonomi direktīvas ietvaros un saskaņīgi ar ES tiesībām.

- 16 Iesniedzējtiesa norāda, ka minētās direktīvas 2. panta 2. punktā, lai noteiktu valsts iestādes jēdzienu, ir norāde uz citām direktīvām, konkrēti, uz Direktīvu 93/37/EEK, kas īpaši attiecas uz publiskiem būvdarbu līgumiem.
- 17 Pēc iesniedzējtiesas domām, ir acīmredzams, ka neesot nekāda pamata izmantot Direktīvā 93/37/EEK paredzēto līgumslēdzējas iestādes jēdzienu, ja uzņēmuma (vai būvdarbu) līgums neietilptu komercdarījuma jēdzienā, kurā uzsvars ir uz “preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu”, un tātad arī maksājumu kavējumu regulējumā.
- 18 Vēl iesniedzējtiesa atgādina par Direktīvu 77/388/EEK, kuras 2. pants attiecinā PVN uz “preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu”, un Direktīvu 2006/112/EK, norādot, ka neviens nekad nav apšaubījis, ka arī uzņēmuma līgums acīmredzami kā pakalpojumu sniegšana ietilpst PVN piemērošanas jomā.
- 19 Šie argumenti iesniedzējtiesas skatījumā liek uzskatīt par saprātīgi ticamu tādu Direktīvas 2000/35/EK 2. panta 1. punkta interpretāciju, atbilstīgi kurai jēdziens “preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana” ietver arī uzņēmuma līgumu, gan privātu, gan publisku, un konkrēti publisku būvdarbu līgumu Direktīvas 93/37/EEK izpratnē.
- 20 Iesniedzējtiesa analizē arī Direktīvu 2011/7/EK[ES], it īpaši 11. apsvērumu, un no šīs analīzes secina, ka ir apstiprināta maksājumu kavējumu novēršanas regulējuma piemērošanas joma tādējādi, ka tā konkrēti ietver arī tās jomas, kuras, lai gan tās ietilpst jēdzienā “preču piegāde un pakalpojumu sniegšana”, dalībvalstis var būt izslēgušas no valsts tiesiskajiem regulējumiem.
- 21 Tā kā šajā gadījumā Itālijas tiesiskais regulējums, ar ko transponēta Direktīva 2000/35/EK (proti, Leģislatīvais dekrēts Nr. 192/2012), maksājumu kavējumu regulējuma piemērošanas jomā skaidri neietver arī publisku būvdarbu līgumu, tas neatbilst Savienības tiesībām.
- 22 Pēc tam, kad attiecībā pret Itāliju tika sākta pārkāpuma procedūra (EU PILOT/5216/13/ENTR), Itālijas valsts izpildīja savus pienākumus, pieņemot 2014. gada 30. oktobra Likumu Nr. 161 (it īpaši ar 24. pantu), kas autentiski interpretēja Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un no tā izriet, ka vairs nevar būt domstarpību par to, ka uzņēmuma vai būvdarbu līgumi ietilpst no Kopienų tiesībām atvasinātā maksājumu kavējumu regulējuma piemērošanas jomā.
- 23 Iesniedzējtiesa tomēr norāda, ka, tā kā Likums 161/14 interpretē Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu redakcijā, kurā tas aizstāts ar Leģislatīvā dekrēta Nr. 192/2012 1. panta 1. punkta b) apakšpunktu, un tā kā minētajā likumā nav precīza un konkrēta pārejas regulējuma, kas attiecinātu likuma tvērumu arī uz līgumiem, kuri noslēgti agrāk par pēdējā interpretējamā likuma stāšanos spēkā, nav skaidrs, vai Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir piemērojams publisko būvdarbu līgumu, kas noslēgti pirms 2013. gada 1. janvāra (vai tomēr tikai tiem līgumiem, kas noslēgti pēc

Leģislatīvā dekrēta Nr. 192/2012 stāšanās spēkā, proti, pēc 2013. gada 1. janvāra) procedūrā.

- 24 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, iesniedzējtiesa uzskata, ka Leģislatīvā dekrēta Nr. 231/2002 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanas nolūkā, ievērojot Savienības tiesības, ir būtiski noskaidrot, vai Direktīvā 2000/35/EK minētais komercdarījuma jēdziens ietver uzņēmuma līgumu, gan publisku, gan privātu, un konkrēti Direktīvā 93/37/EEK minēto publisko būvdarbu līgumu.

DARBA VERSIJA